

חוק לתיקון פקודת המסים (גביה), תשל"ג-1973 *

1. ככל מקום בפקודת המסים (גביה) ¹ (להלן – הפקודה) שמדובר ב"ממונה על המחוז" יבוא "ממונה על הגביה", ובכל מקום שמדובר ב"קצין מחוז" יבוא "פקיד גביה".
2. (א) האמור בסעיף 2 לפקודה יסומן (1) ובו –
(1) הגדרות "קצין מחוז" ו"סחורה" – בטלות;
(2) לאחר הגדרת "כפר" יבוא:
"בכס" – לרבות זכות קיימת או עתידה;
"ממונה על הגביה" – עובד ציבורי ששר האוצר מינהו, בהודעה ברשומות, להיות ממונה על הגביה;
"פקיד גביה" – עובד ציבורי ששר האוצר מינהו, בהודעה ברשומות, להיות פקיד גביה;
(3) בהגדרת "מס", המלים "המס העותומני על בית וקרקע (ורקו), המס העותומני על בנינים (מוסקפאת), מס בדל עושר", "מעשר או פדיון מעשר" ו"מס בעלי חיים" – יימחקו.
- (ב) בסוף סעיף 2 לפקודה יבוא:
" (2) הוראות פקודה זו בדבר עיקולם של מיטלטלין ומכירתם, לרבות סעיף 12א, יחולו על זכויות וטובות הנאה אחרות כאילו היו מיטלטלין, והוא כשאין הוראה אחרת בפקודה זו."
3. בסעיף 4 לפקודה, סעיף קטן (2) – בטל.
4. בסעיף 5 לפקודה, במקום סעיפים קטנים (1) ו-(2) יבוא:
" (1) דרש גובה המס מהסרבן לשלם מיד את הסכום הנקוב בכתב ההרשאה, והסרבן לא מילא אחר הדרישה, רשאי גובה המס –
(א) להיכנס לחצריו של הסרבן שבהם נמצאים או עלולים להימצא מיטלטליו ולעקלם;
(ב) להיכנס לחצרים שאינם מוחזקים בידי הסרבן ולעקל מיטלטלי הסרבן, ובלבד שימסור תחילה למחזיק בחצרים הודעה על כתב ההרשאה ועל כוונתו להיכנס אליהם, זולת אם הממונה על הגביה סבור שמתן הודעה מוקדמת עלול לסכל את העיקול והתיר את הכניסה ללא הודעה.
(2) עוקלו מיטלטלין, רשאי גובה המס להשאירם במקום הימצאם על חשבונו ועל אחריותו של הסרבן או להעבירם למקום אחר, במועד ובתנאים שקבע.
(2א) לא שילם הסרבן, תוך המועד שקבע פקיד הגביה בשעת העיקול, את המס המגיע ממנו, רשאי פקיד הגביה לצוות על מכירת המעוקלים או על מימוש הגביה בדרך אחרת; אולם אם היו המעוקלים בכסים פסידים, רשאי פקיד הגביה לצוות על מכירתם מיד לאחר העיקול.

* נתקבל בכנסת ביום ו' בשבט תשל"ג (9 בינואר 1973); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1020, תשל"ג, עמ' 3.

1 חוקי א"י, כרך ב', סרק קל"ז, עמ' 1374.

(ב) מיטלטלין שעוקלו כשהם על גופו של הסרכן, בכליו או בחצרים שבהחזקתו, רואים אותם כנכסי הסרכן, כל עוד לא הוכח להנחת דעתו של הממונה על הגביה שאינם שלו.

(ג) ציווה פקיד הגביה על מכירת המעוקלים כאמור בסעיף קטן (א2), יכול שיימכרו גם על ידי ראש ההוצאה לפועל בהליכים הנהוגים במכירת מיטלטלין מעוקלים לפי חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967².

ביטול סעיף 6

5. סעיף 6 לפקודה – בטל.

החלפת סעיף 7

6. במקום סעיף 7 לפקודה יבוא:

7. (1) פקיד הגביה רשאי ליתן צו עיקול על נכס פלוני, או על כל הנכסים, של הסרכן הנמצאים בידי צד שלישי, והצו יחול על המעוקל, בין שהוא נמצא בידי הצד השלישי ביום המצאת הצו ובין שיגיע לידיו תוך שלושה חדשים מאותו יום.

(2) (א) היה הנכס המעוקל לפי סעיף זה משותף לסרכן ולאחר, יחול העיקול על חלקו של הסרכן בלבד, ואם השותפות היא בחלקים בלתי מסויימים, יראו את הנכס כשייך לשותפים חלק כחלק, כל עוד לא הוכח, להנחת דעתו של הממונה על הגביה, שחלקו של הסרכן אחר.

(ב) בנכס ששותפים בו סרכן וקרובו בחלקים בלתי מסויימים לא תיעשה כמשך 21 יום מיום המצאת הצו, או עד ביטולו, הכל לפי המוקדם, כל פעולה בחלק שרואים אותו לפי פסקה (א) כחלקו של הקרוב.

(3) "קרוב", לענין סעיף זה – בן זוג, את, אחות, הורה, הורי הורה, צאצא וצאצאי בן הזוג, בן זוגו של אחד מאלה וכן תאגיד שיש בו לסרכן אחת מאלה:

(א) 51% לפחות מהון המניות שהוצא או מכוח ההצבעה;

(ב) זכות להחזיק ב-51% לפחות מהון המניות שהוצא או מכוח ההצבעה או בזכות לרכשה;

(ג) זכות לקבל 51% לפחות מהרווחים;

(ד) זכות למנות מנהל.

7א. (1) הומצא לצד השלישי צו עיקול על נכס של הסרכן, יגיש לפקיד הגביה, תוך עשרה ימים מיום ההמצאה, הודעה בדבר הימצאו של הנכס בידי, ואם לא היה, כולו או מקצתו, בידי – יפרש זאת בהודעתו. (2) הגיע נכס מעוקל לידי הצד השלישי תוך שלושה חדשים מהמצאת הצו, יודיע על כך לפקיד הגביה תוך עשרה ימים מהיום שהנכס הגיע לידי.

(3) לא הודיע הצד השלישי, או שהודיע ופקיד הגביה סבור שההודעה אינה שלמה או אינה נכונה, רשאי הממונה על הגביה להזמין את הצד השלישי לחקירה, ולענין זה יראו את הממונה על הגביה כרשות

² ס"ח תשכ"ז, עמ' 116.

שהוסמכה לאסוף ראיות לשם הפעלת סמכויותיה על פי דין; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מאחריותו של הצד השלישי על פי כל דין.

(4) הודיע הצד השלישי לפקיד הגביה שאין בידיו נכסים שסרבן ושלפי ידיעתו לא יגיעו לידיו נכסים לאחר מתן הודעתו, רשאי פקיד הגביה, לאחר שאימת את ההודעה, לבטל את העיקול בידי שלישי.

7ב. (1) הצד השלישי חייב למסור לידי פקיד הגביה את הנכסים המעוקלים באופן, במועד ובמקום שפקיד הגביה קבע בצו העיקול או בצו שנתן לאחר מכן; היו הנכסים חובות המגיעים מצד שלישי לסרבן, ישלמם הצד השלישי לפקיד הגביה בהגיע זמן פרעונם; היו הנכסים נכסים המוחזקים לטובת הסרבן ואין לו תביעה עליהם, ימסור אותם הצד השלישי לפקיד הגביה, ובלבד שהממונה על הגביה ציווה על המסירה לאחר ששוכנע כי לא תיפגע בכך זכות אחרת מזכויות הסרבן. היה הדבר כרוך בהוצאות, ישלמו לו הוצאות סבירות לפי נסיבות הענין.

חובת הצד השלישי למסור את המעוקל

(2) צד שלישי אשר ללא הצדק סביר לא עשה כאמור בסעיף קטן (1), או הוציא מידי נכס או שילם חוב שלא כדין, בידעו שיש עליו צו עיקול, רשאי פקיד הגביה לחייבו בתשלום החוב במידה שלא שילמו הסרבן, ובלבד שחיוב זה לא יעלה על שווי הנכס שעוקל, או על סכום החוב שהגיע מהצד השלישי לסרבן, הכל לפי הסכום הנמוך שביניהם.

(3) חייב פקיד גביה את הצד השלישי בתשלום החוב, כאמור בסעיף קטן (2), יהא דינו של הצד השלישי כדין סרבן לגבי החיוב, ומועד הפרעון של החוב יהא המועד שבו הומצאה לו החלטת החיוב.

(4) מסר הצד השלישי את הנכס המעוקל לידי פקיד הגביה, יחולו על המשך ההליכים הוראות סעיף 5 בשינויים המחוייבים לפי הענין.

(5) מסירת נכס מעוקל או תשלום חוב לידי פקיד הגביה לפי עיקול בידי צד שלישי, פוטרים את הצד השלישי מאחריותו כלפי הסרבן.

7. אחרי סעיף 11 לפקודה יבוא:

הוספת סעיף 11א

11א. (1) מס המגיע על מקרקעי הסרבן יהיה שעבוד ראשון על אותם מקרקעין.

"המס - שעבוד על מקרקעי הסרבן"

(2) כל מס אחר המגיע מסרבן שהוא בעל מקרקעין יהיה שעבוד על המקרקעין אם נרשמה בפנקס המקרקעין הערה על כך על פי הודעת גובה המס; נרשמה הערה על שעבוד כאמור, תהא דרגתו נדחית בפני כל שעבוד של אותם מקרקעין שהיה רשום שעה שנרשמה ההערה.

(3) סעיף זה אינו גורע מסמכויות אחרות לפי פקודה זו.

8. במקום סעיף 12 לפקודה יבוא:

החלת סעיף 12

12. שום פעולת העברה במקרקעין השייכים לסרבן לא תירשם בפנקסי המקרקעין בטרם הוכרר ששולם המס המגיע עליהם, אלא בהסכמת הממונה על הגביה.

"שיכוב רישום בפנקסי מקרקעין"

9. אחרי סעיף 12 לפקודה יבוא:

12א. היו המעוקלים לפי פקודה זו מיטלטלין שהעברת הבעלות בהם חייבת רישום לפי כל דין, ירשום הממונה על הרישום, במסמכים המתאימים או בפנקסים שבניהולו, הערה בדבר העיקול כשתומצא לו הודעה על כך מאת גובה המס; הממונה על הרישום לא ירשום שום פעולה במיטלטלין האמורים בלי אישורו של הממונה על הגביה; דין עיקול מיטלטלין שנרשם מטעם הממונה על הרישום, כדין מישכון שנרשם לפי חוק המשכון, תשכ"ז-1967³, ולענין זכות קדימה הוא כפוף לסדר שבו נרשמו המישכונים שלפניו.

"עיקול מיטלטלין שהעברתם חייבת רישום"

12ב. הודעה, דרישה, צו או כל מסמך אחר שיש להמציאם לפי פקודה זו, יראו אותם כאילו הומצאו כדין אם נמסרו למי שנועדו, או הונחו במקום מגוריו או במקום עסקיו הרגיל או נשלחו לשם על שמו בדואר, ובלבד שצו עיקול לצד שלישי שהוא בנק וכן הודעה על מכירת מיטלטלין יישלחו בדואר רשום.

המצאת מסמכים

12ג. סמכויותיו של פקיד הגביה לפי פקודה זו יהיו נתונות גם לממונה על הגביה.

סמכויות

12ד. מינויים של ממונה על הגביה ושל פקיד גביה לענין גבייתם של מסים, ארנונות ותשלומים אחרים שהוכרזו לענין פקודה זו והמגיעים לעירייה או לרשות מקומית אחרת, ייעשו לבקשת העירייה או הרשות ובהמלצת שר הפנים."

מינוי ממונה על הגביה ופקיד גביה לעניני השלטון המקומי.

תיקון חוק העברת סמכויות

10. בחוק העברת סמכויות (ממונים על מחוזות וקציני מחוז), תשכ"ד-1964⁴ -

(1) סעיף 3 - בטל;

(2) בתוספת יימחק "פקודת המסים (גביה)".

פרשנות

11. כל איזכור של סעיף 12 לפקודה בחיקוק שניתן לפני תחילתו של חוק זה ייראה מאותו יום ואילך כאיזכור סעיף 12 לפקודה בנוסחו בסעיף 8 לחוק זה.

פנחס ספיר
שר האוצר

גולדה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

³ ס"ח תשכ"ז, עמ' 48.

⁴ ס"ח תשכ"ד, עמ' 80.

